

Uudiskiri mai 2015

Kuidas riik plaanib täita taastuvenergia direktiivi transpordis?

Euroopa Liidu liikmena on Eesti võtnud endale kohustuse täita taastuvenergia direktiivi, mille kohaselt peab aastal 2020 transpordis kasutatavast energiast 10% pärinema taastuvatest allikatest. Täna on selge, et ilma toetuste ja soodustusteta alternatiivseid kütuseliike kasutavaid transpordivahendeid massiliselt soetama ei hakata, ja seega tuleks leida pikemas perspektiivis kõige efektiivsemad lahendused.

Biometaan transpordi tarbeks liialt kallis

Taastuvenergia osakaalu kasvatamiseks transpordis on erinevaid variante: elektri- ja hübriidautod, biogaasiautod ja biokomponentide lisamine kütustele. Vesinik ei ole ilmselt aastaks 2020 autokütusena eriliselt levinud. Mullu sai elektriautode ostutoetusteks mõeldud raha otsa, ja kuigi kogu Eesti oli jõutud katta maailmas unikaalse laadimispunktide võrgustikuga, puudus riigil igasugune strateegia selles suunas edasilikumiseks. Aktiivselt hakati rääkima hoopis biogaasiautodest ja nende tarbeks biometaani tootmise toetamisest – biogaasi kasutamine transpordis võimaldavat Eestil vaevata täita taastuvenergia direktiivi, andvat strateegilise sõltumatusse fossiilse kütuse tarnijatest (riikidest) ning olevat väga keskkonnasõbralik.

Selles valguses mõjub aga hoiatavalt hiljaaegu avalikkuse ette jõudnud fakt, et Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) on teinud Viljandimaal biometaani tootmist alustada soovinud Biometaan OÜ-le ettepaneku lõpetada 3 miljoni euro suuruse sihtfinantseerimise lepingu, sest ettevõtte on praktiliselt tootmise arendamise lõpetanud. Põhjus lihtne – biometaani tootja üritab riigilt saada toetust mitte ainult biogaasijaama rajamiseks, vaid ka tootmise subsideerimiseks, sest ettevõtte juhi sõnul pole biometaani tootmine Eestis konkurentsivõimeline, kui riik ei nõustu toetama ka biometaani tootmist kellegi teise arvelt - maagaasi või ka muude kütuste veelgi suurema maksustamisega. Kas siin ei ole ka planeeritava vedelkütuste aktsiisi järsu tõstmise üks põhjuseid – bensiini, diiselmootori, propaani ja ka maagasi hinnad aetakse nii kõrgele, et biogaasi hind ei tundugi vastuvõetamatu. Riik teenib aktsiisidelt eelarvesse täiendava tulu, taastuvenergia direktiiv saab täidetud. Sellistel tingimustel läheb taastuvenergia direktiivi täitmine meile kõigile liialt kalliks.

Ühistranspordi hübriidid, sõiduautodeks elektriautod

Nüüd kostabki ka erinevate linnade ühistranspordi eest vastutavatest ametitest, et kohati suure kära saatel planeeritud gaasil töötavate busside ostmise idee ei tundugi pikas perspektiivis nii vastuvõetav. Meie riigi üldisel arendamisel alati suurt eeskuju pakkunud

Põhjamaades mõeldakse, ja mitte ainult, vaid ka juba minnakse üle linnatranspordis hübriidbussidele. See tehnoloogia areneb täna väga kiiresti edasi ja leitakse aina efektiivsemaid lahendusi.

Sõiduautode poolel kasvab samuti kiirelt nii elektriautode kui ka hübriidide tootmine ja paljud autotootjad panustavad tublisti ressursse aina efektiivsemate jõuallikate arendustöösse. Loomulikult on elektriautod hetkel kallid ja seetõttu vajab nende soetamine ja tarbimine toetusi ja soodustusi.

Eestis ehitati välja elektriautode tarbeks väga tihe laadimispunktide võrk, aga kui süsinikdioksiidi müügikvoodist teenitud toetusrahad otsa said, ei jätkatud riigipoolsete toetusmeetmetega, mis annaks laadimisvõrgustiku ehitamisele mingi otstarbe ka tulevikuks. Täna on meil 165 laadimispunkti ja arvel 1210 elektriautot ehk siis keskmiselt üks laadimispunkt umbes igale seitsmele autole. Milline luksus! Ja toetuste lõppemise järel enam elektriautosid ei lisandu – aprillis ei müüdnud MITTE ÜHTEGI elektriautot!

Euroopas kasvab elektriautode müük jõuliselt

Ja kasv Euroopas on ennekõike seotud enamikes EL liikmesriikides elektriautode ja pistikhübriidide toetuste ja soodustustega nende ostmisel ja kasutamisel. Eesti aga üks väheseid, kus puuduvad igasugused soodustused. Euroopa Liidus kasvas tänavu esimeses kvartalis elektriautode müük 117,9% võrra ning sealjuures olid suurematel turgudel kasvuprotsendid ikka päris suured. Näiteks Prantsusmaal 101,7%, Saksamaal 98,9% ja Suurbritannias koguni 453,9%. Eesti oli aga Kreeka kõrval ainus riik, kus müük langes jõuliselt.

Lisainfo: Rein Luik, AMTELi pressiesindaja, tel 5024504, e-post press@amtel.ee